

„DAR CÎTĂ BUCURIE LA IAȘI...”

Prin bunăvoința doamnei Areta Moșu, președinta Despărțământului „Mihail Kogălniceanu” din Iași, am fost invitat la ultima ediție a *Deniilor eminesciene*, care au coincis cu comemorarea a 120 de ani de la trecerea în neființă a marelui nostru poet Mihai Eminescu.

Cum să nu răspunzi unei asemenea invitații? Și astfel, vineri, 11 iunie, de dimineață, am purces în goana mașinii, pe drumul de la Sighișoara la Sovata și apoi, prin Cheile Bicazului, am trecut în Țara Moldovei. Dar pînă acolo, am fost mîhnit să văd, înspre Gheorghieni, atîtea și-atîtea panouri cu reclame, din care limba română a fost omisă cu bună știință, de parcă ne-am fi aflat în altă țară, nu în România. Mai mult, am observat că, în denumirea unor instituții – cum ar fi cele două spitale din Gheorghieni – întîietate are inscripția în limba maghiară. Denumirea străzilor, tot așa, reiterează tot felul de nume din istoria ungurească, ceea ce te face să te simți ca într-o țară străină.

Cu mine, la drum, am avut partener un prieten neamț, ce nu înceta să se minuneze de aceste grozăvii afișate la tot pasul. La Joseni, sacii cu făină, de la ușa unui magazin, aveau imprimate pe ei pînă și culorile steagului unguresc. Amicul neamț îmi spunea că asemenea lucruri la ei, în Germania, sînt catalogate ca ofensă la adresa statului: „... la voi, în curînd, prin aceste ținuturi, nu va mai fi slobod să treci fără pașaport și fără să știi limba conlocuitorilor”. Și mi-a sugerat, mai în glumă, mai în serios, să mă apuc a învăța limba maghiară.

O altă ciudățenie: în satele de unde au plecat sașii, noii reprezentanți ai administrației locale – fără a ține cont că nu mai e picior de sas, nu 20 la sută, cum prevede legea – au pus denumiri în limba germană, cînd, de fapt, ponderea populației, dacă ar fi să ne luăm după „a dreaptă”, e rromă. Avem noroc că țigani, îndreptății, cu adevărat, de lege, nu-și sulemenesc numele localității în cap de sat... Oare cum ar suna, în limba lui Parpanghel, denumirile satelor unde sînt preponderenți?

...Și atunci, de ce să ne mirăm ce pățesc românii noștri, plecați să muncească în alte țări unde, numai dacă vorbesc românește, își pot pierde chiar viața? Au ajuns să fie vînați ca și cum ar fi purtători de gripă porcină, precum se întîmplă în Italia și-n Irlanda, unde sînt alungați, maltratați, ba chiar omorîți în văzul lumii.

În schimb, n-am văzut, n-am auzit de vreun politician care să-și dea demisia, în semn de protest la neputința de a îndrepta lucrurile în favoarea milioanele de români ce au ajuns să trăiască sub limita sărăciei. Doamne, cîtă rușine pe neamul românesc, cu atîtea mii de hectare de pămînt lăsate pîrloagă, ca unii să flămînzească și să-și ia lumea în cap, hălăduind deznădăjduiți pe drumurile străinătăților! Asta da, politică de doi bani găuriți!

Ce să mai spun de acei conaționali, plătiți din munca și sudoarea românilor, care ne denigreză prin Parlamentul European, situîndu-se, nu o dată, prin comportamentul lor fățiș antiromânesc, în afara legii? Las deoparte asemenea dureroase realități cărora, într-un fel sau altul, le vom găsi calea de îndreptare, dacă nu noi, cei din generațiile viitoare...

Dar cîtă bucurie la Iași, în inima atîtor români, veniți din tot arealul românesc spre a trăi „clipa cea repede” în duhul lui Eminescu. Noi, cei de la Sighișoara, am fost găzduiți la *Casa Pogor*. Răsfoind cartea de onoare a Casei de oaspeți, am dat peste înscrisul lăsat de marele poet *Grigore Vieru*, care și-a punctat trecerea prin cîteva versuri scrise la o oră de liniște: „La casa de înnoptare/ răsărit-am spre visare...”. Și tot acolo am aflat o altă însemnare, a regretatului *Sabin Bălașa*: „Casa Pogor este ușa sufletului și a duhurilor bune! Sunt găzduit cu dragoste și ofer toată dragostea mea acestui minunat loc...”.

În zilele următoare, petrecute la Iași, ne-am întîlnit cu Eminescu, prin conferințele de înalt nivel, susținute de acad. *Alexandru Zub* și de conf.univ.dr. *Mihai Dorin*, în aula oferită cu generozitate de conducerea Bibliotecii Centrale Universitare „Mihai Eminescu”, la care am participat, sau am urmat urma pașilor eminescieni, în locurile pe unde a călcat. Demnă este propunerea, făcută în finalul simpozionului, de a se înființa un *Institut Național „Eminescu”*, sau un *Institut de Studii Românești*, care să poarte numele EMINESCU. Subscriem fără rezerve acestor propuneri.

Parafrazînd pe un autor contemporan, ne putem întreba: „De ce îl iubim pe Eminescu?”. Răspunsul este simplu: pentru că ne-a deschis *calea spre noi înșine*.

Vasile LUCA
Sighișoara